

PODLASIAK

tygodnik społeczno-ekonomiczny, poświęcony sprawom Podlasia.

Warunki przedpłaty

Kwartalnie 3 złote 50 gr.

łącznie z przes. poczt

Konto czekowe P. K. O. N 62.268.

Biurow Redakcji i Administracji:
Biała-Podlaska, ulica Krzywa L. 31.
otwarte codziennie od 2 — 5.

Filija Redakcji i Administracji:
Siedlce, ulica Sienkiewicza L. 49.
otwarta codziennie od g. 10—12 za wyjątkiem niedziel i świąt.

Ceny ogłoszeń:

Strona 1/4 200 zł, 1/2 110 zł, 3/4 60 zł,
1/8 30 zł, 1/16 15 zł, 1/32 10 zł. Ogło-
szenia fantazyjne i bilansy przed i w
tekście o 50% drożej. Reklamy o 100%
Drobne po 10 groszy za wyraz.

Wielka Rocznicą.

Dnia 11 listopada 1918 r. Polska zdobyła wolność.

Dzień ten obchodzić będziemy w roku bieżącym jako wielkie Święto Narodowe.

W dniu 11 listopada 1928 święcić będzie cały naród polski dziesięciolecie swego odrodzonego istnienia i samodzielnej, krwawej i mozolnej pracy i dziesięciolecie współzycia z narodami świata, jako wolny z wolnymi i równy równymi jako państwo niepodległe. Uczcijmy godnie i górną tę rocznicę! Na bok wszelkie miedrkwowanie! Na bok zale, kwasy i pesymizm!

Umiejmy być w chwilach wielkich zdarzeń i rocznic tylko patriotami, zapatrzonymi w wolność i niepodległość Ojczyzny tak jak to godne jest narodu bohaterów, potomków wielkich rycerzy i męczenników „o wolność naszą i waszą”.

Obchód dziesięciolecia wyzwolenia Polski musi się odbyć w atmosferze jedności i zgody całego narodu.

Wzłąć w nim udział muszą wszyscy! Komitet biański, powstały z inicjatywy p. starosty Bobka, podzielony na sekcje uchwalił dzień 11 listopada uświetnić szeregiem uroczystości.

A jako realne upamiętnienie dziesięciolecia niepodległości uchwalili komitet wybudowanie bardzo potrzebnego naszymu miastu i okolicy. Domu opieki społecznej, ośrodka zdrowia publicznego.

Istnieje pewność że całe społeczeństwo udzieli moralnego poparcia temu dziełu i hojnie rzuci składki na ten piękny biański żywy pomnik dziesięciolecia.

Przeżyliśmy godnie, chlubić i górną chwilę Odrodzenia Ojczyzny. Z tym samym zapalem, wiarą i otuchą przeżyjemy obchód Dziesięciolecia. Jej nowo zamartwychwstanie bytu.

PROGRAM

brozystego obchodu 10-lecia odzyskania Niepodległości Państwa Polskiego w Białej-Podlaskiej.

Sobota 10. XI. 28 r.

godz. 11 poświęcenie murów i założenie aktu erekcyjnego szkoły na Woli przy ul. Łomazkiej i Zielonej (wejście na plac od ul. Zielonej i Łomazkiej)

godz. 11¹⁵ poświęcenie bojska tamże

godz. 12-a Uroczystości szkolne w gimnazjach i szkołach powszechnych.

godz. 17-a Capstrzyk orkiestr.

34 pułku piech. ulicami: Warszaw-

ską, Koncert przed Starostwem, Plac Wolności, Koncert przed Magistratem, Brzeska, Nowa, Grabanowska, Janowska, Garncarska, Piłsudskiego, Pl. Wolności, Warszawską.

9 pułku art. pol. ulicami: Piłsudskiego, Pl. Wolności, Warszawska, Kraszewskiego, Narutowicza, Łomazka, Stacyjną, Koncert przed dworcem, Kolejowa Kościuszki, Koncert przed P. K. U., Kolejowa, Łomazka.

B. O. Straży Ogn. ulicami: Pocztowa, Janowska, Przechodnia, Prosta, Narutowicza, Reformacka, Pl. Wolności, Koncert na skwerku i z powrotem.

Straży P.W.S. ulicami: Dokudowska, Łomazka, Narutowicza, Reformacka, Brzeska, Prosta, Grabanowska, Pl. Wolności, Kraszewskiego, Narutowicza, Łomazka, Witołkońska, Zieloną, Łomazka i z powrotem.

godz. 20 Uroczyste posiedzenie Rady Miejskiej. Wstęp za biletemi.

Niedziela 11. XI. 28.

godz. 8¹⁵ Zbiórka przedstawicieli urzędów państwowych, komunalnych, Wojska, Organ. społecznych, szkół, na placu kościoła po-Bazylijańskiego

godz. 9a Uroczyste nabożeństwo w kościele po-Bazylijańskim oraz nabożeństwa wyzn. prawosł. i mojżeszow. w świątyniach tych wyznań.

godz. 10-a Przemarsz pochodu na Pl. Wolności (St. Rynek) ugrupowanie pochodu przed pomnikiem „Odrodzenia”.

godz. 10¹⁵ Na placu Wolności (Stary Rynek) przemówienie, chóry, orkiestra.

godz. 11-a Ugrupowanie pochodu do defilady.

godz. 11¹⁰ Defilada wojska, Przysposobienia Wojsk, Szkół, Straży Pożarn., Org. Społ. w kierunku ul. Warszawską na Zamek

godz. 12-a Rozwiazanie pochodu

godz. 12³⁰ Poświęcenie kamienia węgielnego pod gmach powiatowego „Ośrodek Zdrowia” fundowanego przez miasto i gminy powiatu Białskiego przy ul. Janowskiej № 24

godz. 13 Poświęcenie i przekazanie władzom szkolnym gmachu Szk. Powszechnych przy ulicy Grabanowskiej

godz. 20 Bal za zaproszeniami w sali N. O. K. staraniem „Komitetu Przyjaciół Akademika Podlasiaka”

godz. 20³⁰ Zabawa taneczna publiczna w sali Nowej przy ul. Piłsudskiego 11

urządzona staraniem Biańskiej Ochotniczej Straży Ogniowej.

W dziesiątą rocznicę.

Polska obchodzi uroczystość w dniu 11 listopada dziesiątą rocznicę swojego istnienia, jako państwo niepodległe.

Dlaczego dzień 11 listopada, a nie inny dzień, uważamy powszechnie za pierwszy dzień wolności państwa polskiego? Powie niejeden: władza austriacka nad dawną Galicją padła w gruzy już 31 października 1918, władza Niemiec nad Warszawą skończyła się 10 listopada, władza Niemiec nad Poznaniem dopiero 27 grudnia.

Jest to oczywiście opowiadka dla małych dzieci.

Naprawdę zaś było tak: dnia 22 stycznia 1917 r. Prezydent Stanów Zjednoczonych Ameryki, Woodrow Wilson, ogłosił wobec zgromadzonych senatorów orędzie, w którym uzasadnił, dlaczego Stany Zjednoczone wypowiedziały wojnę Niemcom i Austrii. Cele wojnyWilsonowskiepunktów 13-ty brzmią:

Jednym z pierwszych celów tej wojny jest powstanie Polski zjednoczonej, niepodległej z dostępem do morza.”

Ten 13-ty punkt Wilsona przyjęły i podpisały wszystkie państwa sprzymierzone na posiedzeniu w Wersalu 1 czerwca 1918 r.

Gdy w październiku 1918 r. jasnym już było, że wszyscy czterej sojusznicy, a to: Niemcy, Austria, Bułgaria i Turcja zostali pobici i że wojska ich łada dzień pójdą w rozpylenie, rząd niemiecki zwrócił się do prezydenta Wilsona z oświadczeniem, iż Niemcy uznają owe 13 punktów, jako podstawę pokoju i proszą o zaprzestanie działań wojennych. Po dłuższej zwłoczce, w czasie której Niemcy wyraźnie musieli się zgodzić na uznanie wszystkiego, co im zwycięzcy poddyktują, naczelny wódz wojsk zwycięskich, marszałek Fosz w imieniu Francji, Anglii, Włoch, Ameryki, Japonii, Serbii, Rumunii, Grecji, Polski, Czech, Belgii podpisał w dniu 11 listopada 1918 r. Niemcy podpisały swą zgodę na utworzenie Polski jednej.

zjednoczonej i niezależnej z wolnym dostępem do morza.

Więc głównie daty w powstawaniu państwa naszego są: 1) 22 stycznia 1917 r. jako dzień, w którym Stany Zjednoczone Ameryki ogłosiły, iż chcą wolnej i zjednoczonej Polski; 2) dzień 3 czerwca 1918 r. w którym to dniu mocarstwa koalicyjne, a więc Francja, Anglja, Włochy, Japonja, Belgja i t. d. uroczyście przyjechały się do wniosku Wilsona; 3) dzień 11 listopada 1918 r., w którym Niemcy położyły swój podpis i zgodę na to samo.

Te trzy daty są najważniejsze do dnia powstania państwa naszego. Potem jest jeszcze kilka dat bardzo ważnych. Konferencja zwycięzców i zwyciężonych w Paryżu zakończyła się ustaleniem granic Polski od zachodu, południa i północy. Z Niemcami został zawarty ostateczny pokój w Wersalu pod Paryżem w dniu 28 czerwca 1919 r. Z Austrią i Węgrami zawarty został pokój w Sen Żermé w dniu 10 września 1919 r.

Tymi aktami pokojowymi zrzekali się uroczyście dwaj zaborcy polscy wszystkich swych praw i zachcianek do ziem polskich.

Trzeci zaborca, Rosja, już od jesieni 1917 r. krwawił się wewnątrz. Ostatecznie po zwycięstwie nad bolszewikami podpisał się z nimi pokój 18 marca 1921 r. w Rydze. Na wiosnę 1923 r. zwycięskie mocarstwa sprzymierzone ze swej strony zatwierdziły wschodnie granice Polski takie, jakie ułożyły między sobą Polska i Rosja.

Takie są najważniejsze chwile w powstawaniu i organizowaniu Polski. My same z siebie one mieć przysły. Poprzedził je wielki trud wybitnych patriotów polskich. I o nich dziś choć słów parę powiedzieć należy.

Niewola naszego narodu trwała długo. Było więc dość czasu na to, aby stracić wiarę w odmianną losu. Słabi duchem pogodzili się z niewolą. Tej to potężnej często grupie ugodowców przeciwną trzeba było przez długie lata wiarę w niezniszczalną siłę narodu i wiarę w przyszłość. Trzeba było utrzymywać łączność między Polakami z trzech dzielnic, trzeba było organizować

naród na wielkie chwile, które kiedyś nadejść miały. Trzeba było jednak przyjać i zwolenników w szerokim świecie.

Cały swój rozum i doświadczenie politycy narodów polscy musieli skupić na to, aby 1) naród polski w swej większości nie poszedł za tymi, którzy wojnę przegrali, t. j. za Austrią i Niemcami; aby 2) skłonić poszczególne rządy do deklaracji w sprawie narodu polskiego i państwa polskiego, aby 3) uzyskać uznanie dla naszych praw u państw obcych, a więc w Anglii, Japonji, Francji, Ameryki, Włoch i t. d.

Biorąc pod uwagę ostateczny wynik wojny, trzeba powiedzieć, że od początku złą drogą kroczył Naczelny Komitet Narodowy, utworzony w Krakowie, z którym połączył się komendant Legionów, Józef Piłsudski, N. K. N. oświadczył się po stronie Austrii i Niemiec, a przeciw Rosji, Francji i Anglii. N. K. N. wierzył w zwycięstwo Austrii i Niemiec i na tem zwycięstwo wszystko budował. Wiemy, jak się mylił. Politycy obozu narodowego w zaborze austriackim przeciwstawili się tej robociznowiązali legion wschodni i współdziałali z Obywatelskim Komitetem, który się tymczasem utworzył w Warszawie.

N. K. N. nie otrzymał od strony mocarstw centralnych żadnych zobowiązań. W lepszym położeniu znalazł się oboz narodowy w Warszawie. Rosja w uroczystym manifestie ogłaszała swą zgodę na połączenie w jedną całość wszystkich ziem polskich. Narodowcy otrzymawszy to zobowiązanie rządu rosyjskiego, poszli w swych zadaniach dalej; domagali się, aby oboz Rosji to zobowiązanie jej podpisał i sojusznicy, a więc cała Koalicja Rosja zgodziła się, nie chciała dopuścić Anglii i Francji do mieszania się do spraw polskich, które Rosja w dalszym ciągu uważać usiłowała jako sprawy domowe i własne.

Roman Dmowski traktował je, że nie ma co robić narazie w Moskwie — wyjechał do Anglii, potem do Francji, Włoch i Szwajcarii. W Lozannie, w Szwajcarii już od 1915 r. gromadził się zaczęli ci politycy polscy, którym udało się wywalczyć za granicę.

Utworzony przez zebranych w Lozannie działaczy polskich Polski Komitet Narodowy (Dmowski prezes, Wiewiórowski sekretarz, Zamojski skarbnik) obrał za swą główną siedzibę stolice Francji, Paryż. Ten Komitet został uznany przez rządy sprzymierzone za urzędowe przedstawicielstwo narodu polskiego. Polski Komitet Narodowy wysłał swych posłów do tych rządów. Zabieg ich dały wielkie wyniki: Koalicja zorganizowała we Francji armię polską pod komendą Józefa Hallera; ogłosiła jako jeden z najważniejszych celów wojny utworzenie państwa polskiego, zjednoczonego z dostępem do morza, a po zwycięstwie dopuściła odrazu delegatów polskich, Dmowskiego i Palejewskiego, do udziału w Kongresie pokojowym.

Tymczasem austriacka i niemiecka polityka całej prawie lewicy i konser-

watystów polskich bardzo wiele szkodziła Polsce w całym świecie.

Ostateczny upadek Austrii i Niemiec zmienił do gruntu wszystko.

Błogosławieństwem dla narodu polskiego okazała się działalność Polskiego Komitetu Narodowego w Paryżu i uznanie delegatów tego Komitetu przez zwycięzców za zastępców polskiego państwa.

Od 11 listopada 1918 r., od chwili podpisania przez Niemców dokumentu, iż uznają się za pobitych, a zgadzają się na Polskę zjednoczoną i wolną z dostępem do morza, minęło pełnych lat 10. Budowa Polski nie jest jeszcze dokonczona. Potrzeba naszych głów i naszych rąk do dalszej budowy. Nikomu od pracy dla Polski usuwać się nie wolno.

Stanisław Ryman

Dziesięciolecie Szkoły Polskiej.

W blagajnym roku upływa 10 lat od czasu, jak władze polskie roztoczyły swą opiekę nad szkołami w Polsce.

Wy, młodzi, którzy na szczęście nie znacie już innej szkoły, oprocz polskiej, nie odczuwacie może nawet tego dobrodziejstwa, którego pozbawieni byli Wasi ojcowie. Moskale wogóle ósławiali u nas nie dbali. Szkoły musieły się przeważnie w ciemnych i ciemnych izbach. Specjalnych budynków na szkoły stawiano niewiele. W szkołach przemierzano nauka języka rosyjskiego, starano się zohydzić wszystko, co polskie. My, starsi, dobrze pamiętamy długie godziny odsławianej kozy zato tylko, że rozmawialiśmy w szkole po polsku.

Wielka wojna w czasie od 1914 do 1918 roku porzuciła straszne spustoszenia, nie oszczędziła i szkoły. Tysiące nauczycieli poszły do wojska, budynki szkolne legły w gruzach, a w większych, oszczędzonych, przetrwały wojenne kowce.

Niemcy i Austriacy, którzy, zajęli podczas wojny ziemie Królestwa Polskiego, wzięci wykazali od Moskali zrozumienie, dla oswiady. Zazęto, urzędowało i lekutkie szkolki; powstało ich wkrótce więcej, niż za czasów przed wojennych. Ale zarówno Niemcy, jak i Austriacy czuli, że nielugie ich panowania na tych ziemiach i przowilił snym Polakom troszczyć się o szkoły.

W ciężkich czasach przed dziesięciu laty rozpoczęły się szkolnictwie rzępy polskie. Brak izb szkolnych, brak odpowiednich nauczycieli, brak książek i pomocy naukowych, głód i niedza wśród dzieci i rodziców ogromnie utrudniały prace oswiatową.

Jakże jest po dziesięciu latach? Czy dużo się zmieniło? Czy dużo mamy jeszcze do zrobienia?

Przed wojną na ziemiach Królestwa Polskiego użyto się około 450.000 dzieci, łącznie na tej samej przestrzeni użyło się przeszło 1.600.000. Nauczycieli jest dosyć. Małe jednostkowe szkoły przekształcają się na wieloklasowe, bo w nich więcej można się nauczyć. Książ-

11 września 1918 r. Wojska sprzymierzone złamały kręgosłup niezwykłego — zwało się — Krayzka. Niemcy już niebrały o pokój, chciały o rozjem. Nagabywany temi błaganiami prezydent Wilson odesłał niemców dn. 3 listopada do wodza wojsk sprzymierzonych Fossa. Telegrafują tedy w nocy 3 i 6 na 7 listopada niemcy do Fossa, żeby takich to a takich ich pełnomocników nacy przyjać w swej kwatery. Niech się zgłoszą do strazy przelnic — odpowiedzial marszałek — i niech czekają. Stawili się niemcy z wielkim pośpiechem na punkt wskazany dn. 8 listopada. Marszałek zapowiedział im, że warunki rozjemji mają przyjać bez zmian i zgłosić swe, lubo lub nie na 11 listopada, przed południem. Niemcy warunki Fossa przyjęli już 10 listopada, choć były to warunki twarde i oznaczyły całkowitą kapitulację Niemiec. Nakazywały one: wycofanie wojsk niemieckich za Ren, obsadzenie brzegów tej rzeki przez wojska sprzymierzone, wycofanie wojsk niemieckich z Litwy, z Królestwa, z ruskich ziem Połki, z Rosji; oddanie sprzymierzonym wszelki typy armat, aeroplanów, samochodów, lokomotyw, 150 tys. wagonów i t. d.

tek do nianki też teraz nie brak.

Warszawa, która i przed wojną miała prawie 100000 mieszkańców, ma dziś tylko dwa specjalne wybudowane na szkoły powszechne gmachy, reszta szkół mieściła się w ciasnych i brzybkich, prywatnie wynajętych izbach. Z temi bułankami szkolnymi jest jednak największy kłopot, bo choć już teraz wybudowano sporo i ciągle jeszcze budują, wszystko to za mało.

Wprawdzie sporo budynków szkolnych postawiono już po wojnie i w czasie dzieci rozkoszuje się w słynnych, jasnych salach, ale jeszcze tysięcy uczniów tylko do tej myśli, kiedy to i im nieszczęście będą miały własną, pięknią szkołę.

Przez te ostatnie dziesięć lat nie tylko o szkołach trzeba było myśleć: Polska musiała zwyciężyć i wypędzić potężnego wroga, który w lecie 1920 r. stanął pod murami stolicy.

Przez te dziesięć lat nie dokonano w szkolnictwie wszystkiego, ale gdy we piękne gmachy szkolne wszędzie stana, nie zbraknie nigdy ochoty, do pracy w tych gmachach. Tymczasem dla jasnej przyszłości Polski nie braknie ochoty do pracy i tym, którzy jeszcze w ciemnych izbach szkolnych muszą pracować.

Odezwa Legionu Rzeczypospolitej (Polskiego „FIDAC-u“).

My z pod chorągwi Błękitnej Armji i sztandarów korpusów Wschodnich i z pod Powstańczych Znaków Poznańskiego, my Inwalidzi, których rany nie zagoją się nigdy — my wszyscy związani w Legion Rzeczypospolitej Polskiej 300.000 członków pod opieką ideową, jaką nam ofiarowali Bohaterowie naszego Powstania z 1863 roku — dzisiaj w dziesięciolecie rocznicę odzyskanej Niepodległości podnosimy nasz głos.

Zwracamy się do wszystkich towarzyszy broni z pod naszych sztandarów i do wszystkich, co żołnierzami Rzeczypospolitej Polskiej byli lub nimi będą i do tych, którym obrona Państwa leży na sercu, aby im powiedzieć, że ideałom naszym pozostałymi wierni i że im zawsze służyć będziemy.

Należymy do wielkiej rodziny b. wojskowych, sprzymierzonych zjednoczonych w „Fida’cu“.

Służymy razem z Nimy Pokojowi powszechnemu i hasłom demokracji zachodnich, których imię: Wolność — Równość i Braterstwo.

Służymy nie od dzisiaj: jak dawniej tak i teraz Polska jest przedmurzem cywilizacji.

Jak w korpusach Wschodnich pierwsi walczyliśmy z wrogiem chrześcijańskiej cywilizacji, jak w roku 1920 stanęliśmy ochotnie do walki przeciw temu samemu wrogowi, tak zawsze bronie będziemy wspólności naszych dusz.

Przy licznych dolegliwościach kobiecych, naturalna wola gorzka „Franciszka-Józefa“ sprawia znakomitą ulgę. Świadczy o tym klinika chorób kobiecych, stwierdzając że woda „Franciszka-Józefa“, jako łagodnie działający środek czyszczący, jest stosowany z doskonałym skutkiem zwłaszcza u połżnic. Ządać w aptekach i drogerach.

i serce przed nawałą barbarzyństwa.

To nasza misja od Wschodu. A jak w błękitnych mundurach walczyliśmy na polach Francji o wolność świata i Polski przeciw cesaryzmowi, tak i dzisiaj Niepodległości naszej i ziemi naszej nie oddamy nigdy.

To nasza misja na Zachodzie. Aby ją wypełnić musimy stanąć wszyscy do pracy, ani odsuwać nikogo, ani odsunąć się od niej nikomu nie wolno.

Bo Polska powstała z wysiłku i ofiar swej 1000-letniej historii — bo Polskę — wywalił cały naród i cały tylko utrzymać ją potrafi.

To nasza nauka z walki o wolność w 1920 r.

Służyć chcemy dla tych ideałów, wspólnie ze wszystkimi byłymi i przyszłymi obrońcami Ojczyzny.

Dzisiejsze dziesięciolecie naszej Niepodległości, to jeszcze nie obchód przeszłości, bo czem jest lat dziesięć w życiu narodu?

To jest pobudka przyszłości. To jest wezwanie do pogotowia, aby Ojczyznę odzyskać — utrzymać na wieki.

Więc baczność żywi, bo czuwać macie. A Bohaterom — co polegli — czesć i chwala!

- Za:
- Związek Inwalidów Wojennych Rzeczypospolitej Polskiej,
 - Związek Hallerczyków,
 - Stowarzyszenie Dowoborezyków „Ku Chwale Ojczyzny”,
 - Związek Towarzystw Powstańców i Wojaków D. O. K. VII.
- Zarząd główny
Legionu Rzeczypospolitej Polskiej
Prezes
(—) Eugenjusz de Hennig Michaelis
Sekretarz
(—) Janusz Prawdźcicki Kormacki.

Powiatowy Komitet Obchodu 10-lecia Odzyskania Niepodległości Rzeczypospolitej Polskiej.

Do ludności powiatu Białskiego.

OBYWATELE!

Dnia 11 listopada Naród Polski święci Dzieśięciolecie Odzyskania Niepodległości.

10 lat mija gdy Naród stanął do walki o granice wolnej Ojczyzny.

10 lat pracy nad odbudową zniszczonego przez pożogę wojenną kraju.

10 lat bezustannego wojowania o przynależne nam miejsce w rządzie narodów Europy.

10 lat trudu nad budową maszyny państwowej, samorządowej i społecznej. Niepodległy byt państwowy odzyskałmy kosztem krwawych wysiłków na polach walk.

Kosztom cierpień licznych pokoleń broniących ofiarnie najświętszych praw narodu —

Dzięki mocy ducha i woli niezłomnej tych, męki i żnoju dla wskreszenia Ojczyzny nie szczędzili.

Świącąc tedy tę Rocznice winniśmy jako członkowie wielkiej Rodziny łączyć się we wspólnym dążeniu aby:

Ofiar dawnych pokoleń w niepamięć nie puścić.

Tych, których czyni nas do Niepodległości zawiodły godnie uczcić.

Czcí swej wyraz dając iść w ślady tych, którzy całe swe życie walec i pracy dla ojczyzny poświęcili.

We wspólnej pracy dla Polski łączyć serca, umysły i siły.

Pamiętać, że posiadanie swego nie-

podległego, Państwa nakłada obowiązki.

Ze od obowiązków tych nikomu uchylić się nie wolno.

Ze szczęście każdego obywatela we własnym tylko Państwie, jest możliwym.

Ze każdy z nas w imieniu jest pracodawcą twórczo choćby w skromnych ramach własnego zawodu.

Ze praca jednostki jest jedną z cegiełek, z których tworzy się gmach posiadanej pomysłowości i dobrobytu.

Aby zaś nasza praca owocną była trzeba żeby każdego z nas cechowało poczucie odpowiedzialności za losy Państwa.

Zeby każdy postępował do pracy z ufnością i wiarą w coraz lepszą przyszłość.

A że każdą myśl szlachetną, aby w zasadzie nie zgasła, czynim ożywić należy.

Tedy nawołując was na dzień wielkiego święta narodu do czynu was jednocześnie wzywamy.

Wzywamy was aby ze skromnych lecz licznych datków stanął „Osrodek Zdrowia“ w Białej-Podlaskiej.

Niechaj dzień radości powszechnej przyczyni się do otarcia łez i uniknięcia od chorób i cierpień naszych bliźnich.

Składajcie rady, twórzcie komitety gminne i lokalne, o tworzących się komitetach zawiadamiajcie komitet główny (Urząd Starostwa) w Białej Podlaskiej; urządźcie obchody upamiętniające ten wielki dzień.

Powiatowy Komitet Obchodu Dziesięciolecia Wskreszenia Państwa Polskiego.

Na listopadowe święto.

Pragnąc ułatwić czytelnikom naszym urządzenie nowocześnie traktowanych, połączonych z gestykulacją i mimiką, ilustrowanych recytacją, żywych obrazów, które zawsze wywierają silniejsze niż deklamacja bez tła, wrażenie, zamieszczamy jeden okolicznościowy utwór.

W. Kiełak!

Dzień radości.

Ładna świętka, matka siedzi przy kolowrotku, śpiewając kołosas wojennych, okolicznościowych pieśni. Stach małutki siedzi u jej kolan, wpatrzony w Wacek, który struże dla młodszego braciszka szabalkę.

Gdy śpiewi zamknięte, Wacek odkłada robotę, zamyśla się — i po chwili mówi z przejęciem!

Droga mamó! w listopadzie Polska nasze ukochana.

Dzień radości święcie będzie...

Zapamiętaj w dniu tym wszędzie Narodowe barwy nasze,

Białe orły — i pałasze!

Jakże miło patrzeć będzie

Na sztandary z białym orłem,

Na ozęta polskich dzieci,

Na ich usta, z których wleci

Gromki okrzyk przed tron Boga:

„Niechaj żyje Polska droga!”

Stach, który słuchał w skupieniu, wstaje, przywdziewa szkolną czapkę, salutuje publiczność, podzucha wreszcie nakrycie głowy w górę i mówi:

Wzniesmy okrzyk przed tron Boga

„Niechaj żyje Polska droga!”

Końcowy okrzyk podchwytują matka i Wacek, stwarzając łącznie ze Stachem ładny obraz, który zwolna, przysłania opadająca przy dźwiękach muzyki kurtyna.

KRONIKA PODLASKA.

KALENDARZYK

11 listopada	— Marcina	— niedziela
12	— Marcina p.	— poniedziałek
13	— St. Koszki	— wtorek
14	— Serafima W.	— środa
15	— Leopolda	— czwartek
16	— Ednarda	— piątek
17	— Salomei	— sobota

Z SIEDLEC.

Zjednoczenie Cechów Rzemieślniczych w Siedlcach. Na jednym z walnych zebrań w Domu Ludowym wszyscy rzemieślnicy zgłosili swą zgodę na przyłączenie się do Siedleckiego Okręgu Towarzystwa Rzemieślniczego.

W związku z połączeniem został wybrany nowy zarząd.

Program obchodu 10-lecia Wskrzeszenia Państwa Polskiego.

W dniu 10 listopada capstrzyk orkiestry wojskowej 22 p. p. i jednocześnie na sygnał dany przez parownice kolejową iluminowanie miasta.

Specjalnie oświetlone mają być gmachy Starożytności, Starostwa, Sądu Okręgowego, Magistratu, Banku Polskiego, Dowództwa IX dywizji oraz Dworca Kolejowego.

O godz. 8-ej wieczorem w Klubie Miejskim Akademia, na którą złoży się odczyt mę. Radlińskiego, produkcje artystyczne (śpiew, deklamacje, fortepian) artystów teatrów warszawskich, orkiestra 22 p. p. Tegoż dnia w godzinach rannych, odprawione zostanie nabożeństwo dla młodzieży szkolnej, a następnie po południu odbędą się obchody w gmachach szkolnych poświęcone uroczystości. 10 listopada normalnych zajęć w szkołach nie będzie.

Święto d. 11 listopada rozpocznie się hejnałem. Odpręgną zostanie „Rota” przez trebaczy 22 p. p. O godz. 10 rano odbędą się uroczyste posiedzenia Rady Miejskiej i Sejmiku Powiatowego. O godz. 11 rano zostanie odprawione przez ks. Biskupa Podlaskiego nabożeństwo w Katedrze, poczem pochód przejdzie ulicami Katedralną, Wojskową i Piłsud-

skiego do placu brzd Starym Ratuszem, gdzie nastąpi defilada i rozwiązanie pochodu.

W pochodzie wezmą udział miejscowy garnizon wojskowy, oddziały Strzelca, P. W., W. F. szkoły, organizacje społeczne, cechy, związki i stowarzyszenia.

Następnie poświęcony zostanie kamień węgielny pod budowę 7-mio klasowej szkoły powszechnej przy ul. Kierkuckiej.

O godz. 4-ej po południu urządzono będą dwie akademie: jedna w Domu Ludowym przy ul. Sienkiewicza, druga w Kinie „Swiatowid”. O godz. 6 po poł. iluminacja miasta, połączona z ogniami sztucznymi na skwerze obok pomnika Kościuszki odbędzie się koncert orkiestry 22 p. p.

Między godz. 6—11-a wieczorem przedstawienia w kinach a o godz. 8-ej wieczorem w salonych Klubu Miejskiego odbędzie się wieczór urozmaicony produkcjami artystycznymi oraz tancami.

Wejścia na akademie popołudniowe oraz do Kin dn. 11 listopada bezpłatne, lecz za zaproszeniami.

Późatem dn. 11 listopada odbędzie się odsłonięcie tablicy pamiątkowej na murach szkoły rolniczej im. Kazimierza Wielkiego w Siedlcach z następującym napisem:

„Krwia poległych bohaterów wywalczona Wolność nakłada na obecne pokolenie wielki obowiązek, polegający na utrwaleniu podstaw państwowego bytu Ojczyzny”.

Z SOKOŁOWA.

Przeniesienia starosty. Kazimierz Chyliński starosta z Radomska przeniesiony został na starostą do Sokolowa.

Z BIAŁEJ.

Akademje. W dniu 4 b. m. w sali gimnazjum męskiego o godz. 7-mej wieczorem odbyła się akademja ku czci Juliana Bartoszewicza.

Na program złożyło się przemówienia przedstawicieli Kola Przyjaciół Akademika i Kola Akademików Ziemi Podlaskiej, oraz odczyt prof. p. H. Kisielewiczówny. Na część zaś artystyczną złożyły się produkcje chórów gimnazjalnych i deklamacje.

Wprost zadziwiająco znikoma ilość osób

była obecna na akademji. Niewy tłumaczony objaw ten wśród społeczeństwa białskiego zawsze się powtarza o ile chodzi o poparcie akademików, „nawet najbliżsi, zarządzających akademjé na wieczór ten nie przybyli”.

Czém tłumaczyć sobie ten objaw?

Ze Stronnictwa Narodowego. W niedzielę 4 listopada odbył się w Białej liczny zjazd Stronnictwa Narodowego pod przewodnictwem byłego posła D-ra Łobacza.

Referat o programie Stronnictwa i obecnym położeniu politycznym wygłosił wicemarszałek Sejmu ks. Seweryn Czetwertyński, krórego wywody zainicjowały ogólny posłuch. Zebranie zakończyło się wyborem władz powiatowych Stronnictwa.

Geny. Od dnia 20 października 1928 roku, jak podaje Magistrat, jest w sprzedaży wyłącznie mąka żytnia oraz chleb ptyłowy z przemiału 70%.

Ceny zarówno na mąkę jak i na chleb ptyłowy z mąki 70% ustalone zostały na 0,47 gr. za 1 kg.

Ceny powyższe obowiązują od dnia 23 października r. b.

Głoszenia drobne.

Wiktor Kalicki zami w wsi Korczówce zgubił kartę mobilizacyjną wydaną przez P. K. U. w Białej.

Bako Stanisław roznik 1899 zgubił książeczkę wojskową wydaną przez P. K. U. w Białej Podl.

Stefan Kosmátz unieważnia kartę wojskową zagubioną przez pocztę, a wydaną przez P. K. U. w Poznaniu. 1—3

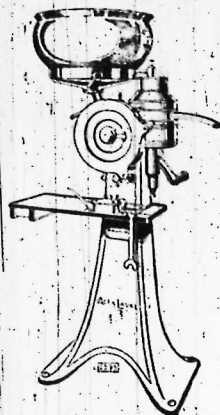
Fabryka kaffi w Janowie Podlaskim Inż. B. Lenckiego posiada kaffe na składzie do sprzedania za gotówkę i na raty, po cenie 55 gr. za kwadratak i herlinki po 2 zł. pierwszego gatunku, informacje oraz zamówie ia przyjmuje biuro fabryki Janów Podlaski, Nowogabuźna 32 tel. 28. 1—2

Szejma-Gutman Bez zgubił książeczkę wojskową zwolnienia rocz. 1900 wydaną przez P. K. U. w Siedlcach w 1919 r.

Skradzono książeczkę wojskową wydaną na imię Jana Pomorskiego przez P. K. U. w Białej, rocz. 1901.

Chorzy!

żądający nadesłania gratis ciekawej, pouczającej broszury: „Znaczenie ziół”. Zapowiada ona pełny przewrót w lecznictwie. Adres: Liszki, Apteka

Gospodarzu! kup najlepszą w świecie, oryginalną szwedzką wirówkę „ALFA LAVAL”

a nie pożalujesz wydanych pieniędzy.

Za najtrwalszą budowę i najlepsze od tłuszczanie wirówki „ALFA LAVAL” ztobyły przeszło 1300 najwyższych nagród i odznaczeń.

Przeszło 4.000.000 wirówek „ALFA LAVAL” w użyciu.

30-letnia piśmienna gwarancja używalności. Sprzedaż bezpłocentowa na 10 rat miesięcz.

W roku bieżącym otrzymaliśmy: wielki złoty medal na Wystawie Rolniczo-Przemysłowej przy I Targach Północnych w Wilnie, złoty medal na wystawie w Brześciu n/Bugiem, oraz szereg innych najwyższych nagród i odznaczeń za wirówki „Alfa Laval” i inne maszyny mleczarskie.

KOMPLETNE INSTALACJE MLECZARN SPÓŁDZIELCZYCH

Tow. ALFA-LAVAL

Sp. z ogr. odp., Warszawa, Krakowskie Przedmieście 60. Oddział w Poznaniu, ul. Gwarna № 9.

Po zakup wirówek prosimy się zwracać do naszych przedstawicieli na Białą i okolice

PODLASKI SYNDYKAT ROLNICZY, Biała Podlaska.